Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

22 054 Wapenexportbeleid

36 045 Situatie in Oekraïne

Nr. 486 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2026

Zoals toegezegd aan uw Kamer en in vervolg op de vorige update van leveringen van militaire goederen aan Oekraïne (Kamerstuk 22 054, nr. 479, dd. 27 februari 2026) informeer ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over de laatste stand van zaken omtrent de levering van militaire goederen aan Oekraïne. Het kabinet zet de militaire en financiële steun aan Oekraïne meerjarig en onverminderd voort. Door de samenwerking tussen Nederland en Oekraïne wordt Oekraïne in staat gesteld zich te weren tegen de voortdurende Russische agressie, ontwikkelt de Nederlandse krijgsmacht zich door de uitwisseling van geleerde lessen, en kunnen de Oekraïense en Nederlandse industrie gezamenlijk innoveren en zich verder ontwikkelen. Nederland heeft sinds de aanvang van de grootschalige agressieoorlog circa € 14,8 mld. aan (bruto) militaire steun aan Oekraïne toegekend. Daar bovenop stelt het kabinet, zoals aangekondigd in het coalitieakkoord, jaarlijks circa € 3 miljard euro (netto) beschikbaar in de periode 2027–2029. Hiervan is € 437 miljoen naar voren gehaald en al aan de Defensiebegroting toegevoegd met de 1e suppletoire begroting 2026. Uw Kamer is op 21 april jl. in meer detail over deze kasschuif evenals de bredere financiële stand van zaken ten aan zien van militaire steun geïnformeerd (Kamerstuk 36 045, nr. 292). De vertrouwelijke bijlage[1] bevat een totaaloverzicht van de tot en met 15 juni 2026 door Defensie geleverde goederen. Uw Kamer zal in de Kamerbrief rondom de *Ukraine Recovery Conference*een totaaloverzicht ontvangen waarbij het eerder gedeelde militaire overzicht met niet-militaire steun zal worden uitgebreid.

In het openbare overzicht vermeldt het kabinet de leveringen die nieuw zijn ten opzichte van het vorige met uw Kamer gedeelde overzicht (Kamerstuk 22 054, nr. 479, dd. 27 februari 2026). Per levering wordt een afweging gemaakt of openbaarmaking mogelijk is. Voor de levering van

[1] Ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

kst-22054-486
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

militaire steun door het Ministerie van Defensie en de industrie aan Oekraïne blijft de operationele veiligheid leidend in de afweging om informatie al dan niet openbaar te maken. Ook houdt Defensie rekening met de belangen van betrokken derde partijen, zoals internationale partners en het bedrijfsleven. Deze lijst geeft daarom niet het volledige beeld van alle leveringen.

Financiële stand van zaken levering van militaire goederen

Het is van groot belang dat de Oekraïense defensiecapaciteit en slagkracht verder wordt versterkt, ook voor de lange termijn. In de toekomst zal het voortzetten van steun door internationale partners aan Oekraïne daarom cruciaal zijn om de Russische agressie tegen te gaan of af te schrikken. Nederland heeft deze steun in een tienjarige bilaterale veiligheidsovereenkomst vastgelegd waarbij een financiële invulling per kabinet bezien wordt. Dit kabinet heeft in het Coalitieakkoord vastgelegd dat het Oekraïne onverminderd zal blijven steunen zoals eerder in deze Kamerbrief toegelicht.[2] Zo heeft Nederland op 17 juni jl. een nieuw steunpakket van ongeveer € 500 mln. aangekondigd waarmee drones geproduceerd zullen worden in Nederland en waarmee zal worden bijgedragen aan luchtverdediging via het *Prioritised Ukraine Requirements List*(PURL) initiatief.

De Nederlandse inzet draagt onder andere bij aan het versterken van de Oekraïense productiecapaciteit en zorgt ervoor dat er geen ongewenste gaten vallen in de militaire steun, in lijn met motie Boswijk (Kamerstuk 21 501-20, nr. 2286). Het kabinet steunt bovenstaande overwegingen die tevens door Uw Kamer in motie Klaver (Kamerstuk 36 045, nr. 243) zijn meegegeven ten volle. Bij de Voorjaarsnota van 2026 heeft het kabinet afgewogen hoe de voortzetting van militaire en niet-militaire steun in 2026 kan worden gewaarborgd en heeft hierin het verzoek van motie Klaver verwerkt. Het kabinet beziet voortdurend hoe op een zo effectief mogelijke wijze aan de noden van Oekraïne tegemoet kan worden gekomen en tracht hierbij zowel de benodigde flexibiliteit als voorspelbaarheid toe te passen. Het kabinet roept internationaal tevens onverminderd op tot *burden-sharing*.

De totale waarde van de geleverde militaire steun aan Oekraïne bedroeg op 15 juni 2026 ca. € 12,4 mld. De overige reeds toegekende middelen voor militaire steun staan ofwel onder contract of bevinden zich in een vergevorderd planningsstadium. Dit is een toename van ca. € 727 mln. ten opzichte van de vorige leveringenbrief. De Nederlandse steun bestaat uit:

Type steun		**02 feb. 2026**		**15 juni 2026**
Directe levering (vervangingswaarde)	€	2,5 mld.	€	2,5 mld.
Commerciële verwervingen[1]	€	8,9 mld.	€	9,7 mld.
NAVO-fonds	€	0,18 mld.	€	0,18 mld.
Totaal	**€**	**11,7 mld.**	**€**	**12,4 mld.**

[1] Bestaat uit financiële realisatie waaronder voorschotten die een levering kennen in de nabije toekomst.

– *Directe levering*: De totale vervangingswaarde van de materiële steun bedroeg op 15 juni 2026 in totaal € 2,5 mld. Defensie zal het geleverde materieel uit eigen voorraad waar nodig zo spoedig mogelijk aanvullen of vervangen.

[2] Overeenkomst inzake Veiligheidssamenwerking tussen Nederland en Oekraïne, 1 maart 2024.

– *Commerciële verwervingen*: De waarde van de commercieel verworven militaire goederen ten behoeve van Oekraïne bedraagt op dit moment € 9,7 mld. Hieronder valt de totale toegezegde bijdrage van € 1 mld. (waarvan € 750 mln. reeds is betaald) aan het NAVO-initiatief *Prioritized Ukraine Requirement List* (PURL), waarmee Nederland snel Amerikaanse wapensystemen heeft verworven voor acute Oekraïense behoeften, bijvoorbeeld ten aanzien van luchtverdediging. Andere bijdragen aan internationale samenwerkingsprojecten of specifieke donaties die commercieel worden verworven, zoals het *Build with Ukraine* coproductie-project, worden na realisatie bij de commerciële leveringen opgeteld. De realisatie betreft in deze gevallen de betaling aan het samenwerkingsproject. De levering via dergelijke projecten aan Oekraïne zal op een later moment plaatsvinden.
– NAVO-fonds: Nederland heeft tot op heden € 179 mln. bijgedragen aan het NAVO *Ukraine Comprehensive Assistance Package* (UCAP). Uit het UCAP levert NAVO niet-letale steun, zoals eerder met de Kamer gedeeld (Kamerstuk 22 054, nr. 377 dd. 16 december 2022 en Kamerstuk 22 054, nr. 387 dd. 13 april 2023).

Industrie

Het kabinet werkt hard aan de opschaling van de Nederlandse en Europese defensie-industrieën om zowel Oekraïne als onze eigen krijgsmacht tijdig van de juiste capaciteiten te voorzien. De verslechterde veiligheidssituatie en het regeneratievermogen van de Russische strijdkrachten vraagt van Europa om minder afhankelijk te worden van anderen. Dit is belangrijk voor ons voortzettingsvermogen en om de toeleveringsketen weerbaarder maken. Daarom wordt in Q3 2026 gestart met het Nationaal Programma Defensie Industrie & Innovatie om de industriële capaciteit en het innovatievermogen verder te versterken. Hiervoor leren we veel van Oekraïne. Om met het realiseren van militaire steun aan Oekraïne tevens meerwaarde te creëren voor de Nederlandse economie, verwerft Defensie waar mogelijk en waar dit aansluit bij de behoefte van Oekraïne bij de innovatieve en hoogtechnologische defensie-industrie in Nederland.

Een cruciaal onderdeel van het opschalen van de industriële capaciteit en het leren van Oekraïense innovaties is het versterken van de industriesamenwerking met Oekraïne door de samenwerking tussen Nederlandse en Oekraïense bedrijven te faciliteren. Zo worden er regelmatig handelsmissies georganiseerd en neemt Nederland actief deel aan het initiatief *Build With Ukraine*. Deze samenwerking maakt coproductie van Oekraïens materieel in Nederland mogelijk. Dit creëert een win-win situatie: de productiecapaciteit van bewezen effectieve systemen voor Oekraïne wordt vergroot, de Nederlandse industrie wordt opgeschaald en we krijgen toegang tot innovaties van het slagveld. Op 16 april jl. is een belangrijke volgende stap gezet waarbij de Nederlandse en Oekraïne industrie licentieovereenkomst getekend heeft voor de productie van twee typen drones. Dit is het eerste coproductieproject tussen Nederland en Oekraïne. We zoeken actief naar volgende projecten waarin de kracht van de Oekraïense en Nederlandse defensie-industrie elkaar kunnen versterken.

Tijdens het bezoek van de Oekraïense Minister van Defensie Fedorov op 17 juni jl. hebben wij een *Letter of Intent*ondertekend om de samenwerking op het gebied van innovatie te bestendigen en te bespoedigen.

Training

De aanhoudende oorlog maakt dat het opleiden van Oekraïense militairen ter versterking van de Oekraïense krijgsmacht zodat zij zich blijvend

kunnen verdedigen een absolute noodzaak is. Opleidingen stellen Oekraïense militairen in staat de door Nederland en andere partners en bondgenoten geleverde goederen en systemen goed te gebruiken en vergroten de overlevingskansen van de militairen. Nederland blijft doorlopend bezien op welke wijze het beste invulling gegeven kan worden aan de trainingsbehoefte vanuit de Oekraïense krijgsmacht.

Sinds 2022 levert Nederland een bijdrage aan operatie Interflex, een trainings- en opleidingsprogramma in het Verenigd Koninkrijk (VK) gericht op het snel en grootschalig trainen van Oekraïense militairen op het gebied van militaire basisvaardigheden en leiderschapstraining. Tot nu toe zijn via operatie Interflex ca. 63.000 Oekraïense militairen getraind. Daarnaast heeft Nederland gedurende 2025 ook bijgedragen aan het opleiden van ca. 900 mariniers in Roemenië. Om tot een optimale invulling van de Nederlandse inzet ter versterking van de Oekraïense krijgsmacht te komen heeft het kabinet in goed overleg met het VK besloten de eerdere bijdrage aan Interflex vanaf juni 2026 in te zetten bij de *EU Military Assistance Mission for Ukraine*(EUMAM) in Duitsland.

Sinds de lancering in 2022 van de EU-trainingsmissie voor Oekraïne EUMAM draagt Nederland bij met stafofficieren en trainers, zowel aan grootschalige als aan specialistische trainingen. Intussen zijn in totaal meer dan 86.000 Oekraïense militairen getraind via EUMAM. Nederland zet in Duitsland bij het *Specialized Training Command* (ST-C) van EUMAM-personeel in voor verschillende trainingen, zoals Leopard 1 tankcrewtraining en training voor artilleriegeschut-operators van Pantserhouwitsers.

Toetsing

Voor leveringen aan Oekraïne is, waar nodig, een zorgvuldige, maar gezien de uitzonderlijke omstandigheden versnelde, toetsing aan de EU-wapenexportcriteria verricht door de Minister van Buitenlandse Zaken, waarna door de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking een exportvergunning is afgegeven.[3] Ook bij eventuele nieuwe leveringen zal deze zorgvuldige en versnelde toetsing waar nodig plaatsvinden.[4]

Effecten krijgsmacht

De effecten van de geleverde steun op de gereedheid van de Nederlandse strijdkrachten en op het behalen van de NAVO-capaciteitsdoelen worden, gezien het Nederlands belang van een veilig Europa door Defensie als significant, maar acceptabel beoordeeld. Defensie neemt maatregelen om deze gevolgen zoveel mogelijk te mitigeren. Zo zijn er maatregelen om de aankoop van vervangend materieel te versnellen en wordt project- en inkoopcapaciteit versterkt. Ook weegt Defensie continu de belangen van enerzijds de steunvoorziening aan Oekraïne en anderzijds het belang van het opleiden en training van het eigen personeel. Het kabinet zal ook bij toekomstige verzoeken aandacht houden voor de effecten op de gereedheid, gezien de veranderende veiligheidssituatie waarin de Nederlandse krijgsmacht haar operationele gereedheid moet verhogen.

---

[3] De toetsing van specifieke transacties aan de EU wapenexportcriteria kan op verzoek in beginsel vertrouwelijk worden ingezien.

[4] Zie voor meer informatie over de toetsing aan de Europese wapenexportcriteria EUGS/2008/944/GBVB

Europese Vredesfaciliteit

Uit de Europese Vredesfaciliteit (*European Peace Facility* – EPF) is reeds ongeveer € 6 miljard gecommitteerd aan steun voor Oekraïne. Dit gebeurt onder andere via leveringen van militair materieel van EU-lidstaten uit eigen voorraad, aanschaf bij de industrie en de financiering van de gemeenschappelijke kosten van *EU Military Assistance Mission* EUMAM. Daarnaast wordt een deel van de rente-inkomsten over de geïmmobiliseerde Russische centrale banktegoeden (*windfall profits*) via de EPF uitgegeven aan militaire steun aan Oekraïne. Het gaat tot op heden om vier tranches. Nederland is binnen de tweede tranche als uitvoerder (*implementing actor*) verantwoordelijk voor het verwerven van € 100 mln. aan drones bij de Oekraïense defensie-industrie.

Nederland krijgt voor de geleverde steun tot begin 2023 en voor bijdragen aan de EPF-munitie-initiatieven ca. € 433 mln. gecompenseerd. Hiervan is € 52,8 mln. in 2024 uitbetaald en € 79,7 mln. in 2025. Het is de verwachting dat het resterende bedrag in 2026 en 2027 volgt. Op dit moment vindt er in Brussel besluitvorming plaats over vergoedingen voor leveringen vanaf Q2 2023 en het aannemen van volgende steuntranches, nu de Hongaarse blokkade hierop begin juni is opgeheven. In totaal heeft Nederland tot op heden ruim € 5,5 mld. gedeclareerd. Uw Kamer wordt via de reguliere leveringenbrieven op de hoogte gehouden van declaraties en compensatie via de EPF.

De Minister van Defensie,
D. Yeşilgöz-Zegerius